

Begroting 2023
Meerjarenraming 2024-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1 ISD in vogelvlucht.....	4
2 Beleidsbegroting.....	6
2.1 Programmaplan.....	6
2.2 Programma's.....	6
2.2.1 Participatie.....	6
2.2.2 Zorg.....	12
2.2.3 Overhead.....	18
2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.....	20
2.4 Vennootschapsbelasting.....	20
2.5 Onvoorzien.....	20
3 Paragrafen.....	21
3.1.1 Lokale heffingen.....	21
3.1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	21
3.1.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	25
3.1.4 Financiering.....	25
3.1.5 Bedrijfsvoering.....	26
3.1.6 Verbonden partijen.....	26
3.1.7 Grondbeleid.....	26
4 Financiële begroting.....	27
4.1 Overzicht van baten en lasten.....	27
4.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	27
4.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting.....	27
4.4 Uiteenzetting van de financiële positie.....	28
4.5 Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.....	29
5 Meerjarenraming.....	30
6 Bijlage.....	31
6.1 Taakstellingen.....	31
6.2 Verdeelsleutel exploitatiekosten.....	31
6.3 Verdeling kosten begroting 2023 per gemeente.....	32
7 Lijst van afkortingen.....	33

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 - 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek, Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen (ISD Bollenstreek).

In 2023 verwachten we een aantal ontwikkelingen.

De gevolgen van Covid-19 zijn naar verwachting volledig verdwenen.

Ondernemers die in de problemen zijn gekomen kunnen gebruik maken van de Bbz.

Ook in 2023 blijven we druk met digitaliseren, vooral in het contact met de klanten.

Het is onbekend hoe de huidige vluchtelingenstroom in 2023 zich ontwikkelt.

Na een periode van pilots zal voor Beschermd Wonen en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning volop aandacht zijn.

In samenwerking met de raden doen we onderzoek naar de beheersbaarheid van de kosten.

Het aantal bijstandsklanten stijgt naar verwachting licht in 2023.

Bij de Participatiewet is sprake van landelijke wetgeving en daar hebt u als raad geen directe invloed op. Bij de Zorguitgaven hebt u als raad meer bevoegdheden om aan de spreekwoordelijke knoppen te draaien en is het mogelijk om het beleid op onderdelen aan te passen en daarmee de uitgaven beheersbaar te houden. Hierover is begin 2022 met de raden een eerste discussie gestart en met de huidige raden vindt de vervolgdiscussie plaats.

De afgelopen jaren hebben ons getoond hoe moeilijk het is om het onverwachte te voorspellen. Deze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, de realisatie van 2021 plus de nu bekende verwachtingen voor 2023.

Het blijft voor de ISD onzeker welke effecten het Coronavirus en de ontwikkelingen in de wereld (zoals bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne) hebben op de taken die de ISD uitvoert.

De ISD Bollenstreek is een flexibele organisatie die snel op nieuwe ontwikkelingen kan inspelen. Daarom zien we de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Lisse, april 2022

Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

1 ISD in vogelvlucht

Tabel 1 ISD in vogelvlucht

ISD Bollenstreek in vogelvlucht (x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Participatie			
Uitkeringen	17.947	18.595	18.933
Loonkostensubsidie	1.113	828	1.228
Medische keuringen	38	95	60
Tozo	4.956	15-	15-
TONK	163	-	
Statushouders trajectkosten	35	114	117
Project Meedoen!	2	304	-
Wet Inburgering	-	406	416
Inkomens ondersteunende voorzieningen	2.059	2.044	2.216
Exploitatiekosten	3.628	4.122	4.136
Totaal programma Participatie	29.941	26.493	27.090
Zorg			
Wmo	22.082	23.588	24.295
Jeugd	2.445	2.405	2.562
Exploitatiekosten	2.650	2.813	2.818
Totaal programma Zorg	27.177	28.805	29.675
Overhead	3.000	3.059	3.352
Totaal ISD Bollenstreek	60.118	58.357	60.117

Voor de gemeenten geldt dat het Rijk deze kostenstijging gedeeltelijk compenseert in de gemeente uitkering en specifieke budgetten.

Exploitatiekosten zijn de kosten om de ISD Bollenstreek te laten functioneren. We kennen exploitatiekosten (bijvoorbeeld personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten etc.), kosten voor Participatie en kosten voor Zorg.

Overhead is het deel van de exploitatiekosten dat niet direct aan de uitvoering van de participatie en/of zorg kan worden toegedicht.

De aan de programma's toegerekende exploitatiekosten zijn in 2023 ten opzichte van 2021 hoger in verband met de jaarlijkse indexatie en een toename van het aantal fte's in verband met extra taken.

Verschil tussen realisatie 2021 en begroting 2023

De totale kosten van de ISD Bollenstreek in 2021 waren 60,1 mln. Zonder kosten TOZO is dat € 55,2 mln. De begroting 2023 (ook zonder TOZO) geeft een bedrag van € 60,1 mln. Dat is € 4,9 mln. meer.

Deze toename bestaat uit:

Tabel 2 Verschil kosten 2021 - 2023

Participatie				
Uitkeringen	+	€ 1,2 mln.		
Overige	+	€ 0,3 mln.		
Exploitatie	+	€ 0,6 mln.		
Totaal	+			€ 2,1 mln.
Zorg				
Wmo	+	2,3 mln.		
Exploitatie	+	0,2 mln.		
Totaal	+			€ 2,5 mln.
Overhead	+			€ 0,4 mln.
Totaal	+			€ 4,9 mln.

De verwachte kosten stijgen van realisatie 2021 naar begroting 2023 (twee jaar) 5% per jaar, 10% totaal. De oorzaak is dat we meer taken uitvoeren en het indexerende van de algemene kostenstijging. We verwachten dat het aantal uitkeringen levensonderhoud stijgt. Deze verwachting is gebaseerd op het programma Frontin Buig. Dat is een wetenschappelijke applicatie, waarmee we de uitgaven en klantenaantallen voor de komende jaren kunnen berekenen.

Frontin Buig houdt rekening met (economische) ontwikkelingen, zoals ook de mogelijke effecten van het coronavirus.

De gemeenten ontvangen daarvoor compensatie door verhoging van het BUIG-budget.

De zorgkosten stijgen door vergrijzing en aanpassing van de prijzen met de indexcijfers.

De exploitatiekosten en overhead stijgen mee met het aantal uitkeringen en voorzieningen.

Voor een aantal uitgaven ontvangen gemeenten extra middelen in het gemeentefonds. De uitgaven liggen vaak bij de ISD Bollenstreek, terwijl de baten bij de gemeenten binnenkomen. Dit zien we bijvoorbeeld bij uitvoeringskosten TOZO en TONK, vroegsignalering en SDV voor zelfstandigen.

Hierdoor stijgen de uitgaven bij de ISD Bollenstreek, maar kost het gemeenten geen extra geld.

De gemeenten hebben zicht op de hoogte van deze bedragen.

2 Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan

De ISD Bollenstreek kent twee programma's:

- Participatie
- Zorg

De formatie is in 2023 gelijk aan de huidige formatie.

Tabel 3 Formatieoverzicht

Formatie ISD Bollenstreek 2023				
	Totaal	Overhead	Participatie	Zorg
Totaal fte's	108,07	24,12	48,92	35,03
Uren = 1.400 per fte	151.304	33.768	68.489	49.047
Totaal % per programma	100%	22,32%	45,27%	32,42%

De notitie Overhead van de commissie BBV is leidend voor de toerekening naar de programma's. Onder overhead verstaan we alle functies die zich bezighouden met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Tot overhead rekenen we alle functies, die niet direct met klanten werken: directie, boekhouding, applicatiebeheer, planning & control, kwaliteit, contractbeheer, interne controle, personeelszaken, communicatie, facilitaire zaken en archief.

2.2 Programma's

2.2.1 Participatie

Wat willen we bereiken?

Werk boven inkomen

Bij de ISD staat werk voorop. Wie kan werken, moet werken. De ISD ondersteunt bij het vinden van werk in samenwerking met het SPW, dat in opdracht van de ISD trajecten uitvoert.

Maar niet iedereen slaagt erin om werk te vinden. Iemand die geen werk kan vinden en/of niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan bij ons aankloppen voor hulp. Dit kan een uitkering (PW, IOAW, IOAZ of Bbz) zijn.

Maar belangrijker is de hulp die we bieden om klanten weer aan het werk te helpen. Een primaire taak van de ISD is samen mét de klant ervoor te zorgen dat de klant zelf in zijn/haar levensonderhoud kan voorzien.

Wat gaan we doen?

De ISD zorgt voor een bijstandsuitkering als de klant onvoldoende inkomen heeft om de noodzakelijke kosten van levensonderhoud te betalen. Ook in 2023 verstrekken we uitkeringen aan degenen die daar recht op hebben. Daarbij staat het hanteren van de menselijke maat voorop. We doen dat op een professionele en klantvriendelijke manier met goed opgeleide medewerkers. We zetten ons in om onze klanten zo snel mogelijk uit te laten stromen naar betaald werk.

Zijn er bijzondere omstandigheden, of heeft de klant extra kosten, dan kan indien voldaan wordt aan de voorwaarden gebruik gemaakt worden van; de bijzondere bijstand, de individuele inkomenstoeslag en de collectieve aanvullende zorgverzekering.

Participatiewet

Onze werkzaamheden op het gebied van uitvoering van de Participatiewet gaan in 2023 door. We gaan nog meer de nadruk leggen op klanten aan het werk helpen (Arbeidsparticipatie) en ervoor zorgen dat we klanten snel, efficiënt en met respect behandelen, maar dat uitkeringen bij de juiste mensen terecht komen.

Loonkostensubsidie

Loonkostensubsidie is een goed instrument om mensen die niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen, aan werk te helpen. Dat doen we door een deel van het salaris te betalen aan de werkgever, ondersteuning en begeleiding op de werkplek te bieden en de werkgever te ontzorgen.

Statushouders

Als gevolg van de taakstelling van de gemeenten en door de coronacrisis is het aantal statushouders in de bijstand gestegen. Door het aanbieden van diverse instrumenten zoals taalcursussen, stage en Geldplan statushouders willen we de zelfredzaamheid stimuleren. Inmiddels de Inburgering een reguliere taak van de ISD Bollenstreek. Daarom hebben we in de cijfers het project Statushouders en Wet Inburgering bij elkaar gevoegd.

Wet Inburgering

De Wet Inburgering is in 2022 ingegaan en zal ook in 2023 door de ISD worden uitgevoerd. Het is niet bekend of de nieuwe groep vluchtelingen (uit Oekraïne) ook onder deze wet gaan vallen.

Inkomensondersteunende voorzieningen

De bijzondere bijstand is een vergoeding voor bijzondere noodzakelijke kosten voor klanten met een laag inkomen en vermogen. Deze ondersteuning bestaat onder andere uit: aanvullende zorgverzekering, budgetbeheer, minimabeleid, individuele inkomenstoelage en de individuele studietoelage.

Wat gaat het kosten?

Tabel 4 Participatie

Uitkeringkosten Participatie (x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
PW	18.400	19.158	19.387
Loonkostensubsidie	1.123	860	1.239
Medische keuringen	39	95	60
Tozo	5.368	-	-
TONK	164	-	-
Wet Inburgering	35	520	533
Project Meedoen!	2	304	-
Inkomensondersteunende voorzieningen	2.192	2.134	2.346
Subtotaal lasten:	27.324	23.071	23.564
Baten			
Debiteurenontvangsten PW	453-	563-	453-
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	11-	32-	11-
Debiteurenontvangsten re-integratie	1-	-	-
Debiteurenontvangsten Tozo	412-	15-	15-
Debiteurenontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	134-	90-	130-
Subtotaal baten	1.011-	700-	609-
Exploitatiekosten	3.628	4.122	4.136
Totaal Participatie	29.941	26.493	27.090

Bij het verstrekken van Tozo-kredieten hebben we op grond van BBV voorschriften, onmiddellijk een vordering opgenomen voor de nominale waarde. Dit is daardoor niet in de kosten, maar in de Balans terug te vinden.

Hieronder een overzicht van de verwachte budgetten, die gebaseerd zijn op het moment van opstellen van het in de begroting verwachte budget 2023 volgens het programma **Frontin Buig**. Frontin Buig is een wetenschappelijke applicatie waarmee we de uitgaven en klantenaantallen voor de komende jaren kunnen berekenen. Dit biedt meer houvast dan onze eigen inschattingen.

Tabel 5 Verwachte budgetten 2023

Rijksbijdragen voor gemeenten 2023 (x € 1)	BUIG
Hillegom	3.862.944
Lisse	3.625.566
Noordwijk	8.292.474
Teylingen	5.972.597
Totaal	21.753.581

Deze budgetten gelden als basis voor de verdeling van de kosten van het programma Participatie.

Het Rijk stelt gedurende het lopende jaar het voorlopige BUIG budget bij aan de hand van de ontwikkelingen. In de eerste helft van het jaar publiceert de overheid het nader voorlopig budget en in september van het lopende jaar stelt het Rijk het BUIG-budget definitief vast. Het uiteindelijke budget is afhankelijk van de gerealiseerde prijs en het volume (aantal uitkeringen) in het voorgaande jaar, van een inschatting van de effecten van de conjunctuur en Rijksbeleid in het begrotingsjaar zelf en van een indexering van de gemiddelde prijs. Voor de inschattingen maken we gebruik van het programma Frontin Buig, dat we samen met de gemeenten hebben aangeschaft.

Tabel 6 BUIG

BUIG (x € 1)	
Verwacht BUIG budget	21.753.581
Begrote kosten ten laste van BUIG budget	-20.161.143
Verwacht overschot	1.592.438

De verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden per 31 december 2023 zijn per gemeente gebaseerd op historische aantallen en de verwachte stijging van de aantallen volgens het programma Frontin Buig (+7% ten opzichte van 2021).

De ISD Bollenstreek vraagt van de gemeenten het bedrag van de verwachte uitgaven. Dat betekent dat de gemeenten het overschot op de BUIG zelf ontvangen en beheren. De praktijk leert dat de budgetten regelmatig wijzigen. In de loop van 2022 maakt de overheid het definitieve budget bekend. Het is dus prematuur om het overschot nu al elders in te zetten.

Tabel 7 Verwachte aantallen klanten uitkeringen

Gemeentenaam	31-12-2021	31-12-2023
Hillegom	246	263
Lisse	227	243
Noordwijk	460	492
Teylingen	307	328
Totaal	1.240	1.326

Bij 2023 staan de verwachte aantallen volgens de begroting; 2023 is gebaseerd op de realisatie 2021 met een verwachte stijging van het aantal klanten volgens de prognose van het programma Frontin Buig.

De verwachte uitgaven voor de uitkeringen 1.305 (gemiddeld aantal uitkeringen) x € 14.500 = € 18.922.500. Het bedrag voor Bijstand voor zelfstandigen bestaat uit uitkeringskosten voor levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen. Hierin is niet meegenomen de mogelijk verhoging van de bijstandsnorm in de komende tijd.

Loonkostensubsidie

Wij verwachten in 2023 op dezelfde manier loonkostensubsidie te verstrekken als in de afgelopen jaren.

Tabel 8 Verwachte aantallen klanten Loonkostensubsidie

Gemeentenaam	31-12-2021	31-12-2023
Hillegom	21	23
Lisse	29	32
Noordwijk	47	52
Teylingen	52	57
Totaal	149	164

Medische keuringen

Deze kosten bestaan uit medische keuringen. De verwachting is dat de kosten in 2023 weer naar het niveau van voor de Coronacrisis gaan. Het bedrag schatten wij in op 60.000.

TOZO

In 2023 is er alleen nog de afhandeling van de terugvordering van de bedrijfskredieten. De baten bestaan dan nog uit de ontvangen rente.

Wet Inburgering

De Wet Inburgering is in 2022 ingegaan en zal ook in 2023 door de ISD worden uitgevoerd.

Inkomensondersteunende voorzieningen

De verwachting voor 2023 is dat de inkomensondersteunende voorzieningen stijgen door onder andere de toename van het aantal PW uitkeringen.

Debiteurenontvangsten

Bij de begroting hebben we de verwachting ingeschat op basis van het verleden.

Tabel 9 Participatie per gemeente

Program ma Participatie	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
x € 1.000					
Lasten					
PW	3.433	3.203	7.431	5.319	19.387
Loonkostensubsidie	219	205	475	340	1.239
Keuringen arbeidsgeschiktheid	11	11	21	17	60
Wet Inburgering	98	98	189	148	533
Inkomensondersteunende voorzieningen	444	449	786	667	2.346
Lasten totaal Participatie	4.205	3.967	8.902	6.490	23.564
Baten					
Debiteurenontvangsten PW	80-	75-	174-	124-	453-
Debiteurenontvangsten LKS	2-	2-	4-	3-	11-
Debiteurenontvangsten Tozo	3-	3-	5-	4-	15-
Debiteurenontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	24-	24-	46-	36-	130-
Baten totaal Participatie	109-	103-	229-	167-	609-
Exploitatiekosten	760	764	1.466	1.146	4.136
Totaal program ma Participatie	4.856	4.627	10.139	7.468	27.090

De vergelijkingscijfers van Project Statushouders zijn opgenomen bij Wet Inburgering.

Tabel 10 Beleidsindicatoren

Personen met een bijstandsuitkering	96,88	aantal per 10.000 inwoners
-------------------------------------	-------	----------------------------

2.2.2 Zorg

Wat willen we bereiken?

De ISD wil ervoor zorgen dat iedere bewoner van de Bollenstreek de voorziening krijgt waar hij of zij recht op heeft, als blijkt dat de ondersteuning niet geboden kan worden vanuit de eigen kracht, het sociale netwerk of voorliggende voorzieningen. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continu proces om de doorlooptijden verder naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid verder te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn. Ook hier geldt dat de menselijke maat voorop staat.

Wat gaan we doen?

De ISD voert op het gebied van Zorg een aantal regelingen uit; hulp bij het huishouden, begeleiding, rolstoelen, collectief vervoer, vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, onderzoekskosten, eigen bijdrage, PGB jeugd en schulddienstverlening.

PGB Jeugd

We zijn verantwoordelijk voor de administratieve taken van PGB Jeugd. Verstrekkingen bij PGB Jeugd verantwoorden we bij het hoofdstuk Zorg. De ISD Bollenstreek kent twee programma's: Participatie en Zorg. Verstrekkingen aan Jeugd past het beste bij Zorg. Een andere optie zou zijn om een derde programma voor de PGB's Jeugd te maken. Gezien de hoogte van de bedragen en de noodzaak om daar dan ook exploitatiekosten aan toe te kennen, ligt het niet voor de hand om een afzonderlijk programma te maken.

Schulddienstverlening

De kosten voor Schulddienstverlening bestaan voornamelijk uit formatie en automatisering. Deze zijn verwerkt in de doorbelaste exploitatiekosten aan het programma Participatie, inclusief Vroegsignalering en schulddienstverlening aan zelfstandig ondernemers.

Beschermd Wonen

Beschermd Wonen is een ambulante vorm van begeleiding voor personen met [een psychiatrische achtergrond](#).

Na een pilot in 2022 komt deze taak van Leiden naar de gemeenten. De ISD heeft daar een rol in.

Wet Maatschappelijke Zorg

De gemeenten zorgen ervoor dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Zij bieden daarbij ondersteuning.

Ook dit is een taak die de ISD gaat uitvoeren.

Wat gaat het kosten?

Tabel 11 Programma Zorg totaal

Totaal	2021	2022	2023
Zorg x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Lasten			
Wmo - HbH ZIN	8.592	8.734	9.279
Wmo - HbH PGB	368	460	397
Wmo - begeleiding ZIN	9.242	9.281	9.870
Wmo - begeleiding PGB	820	1.053	876
Wmo - beschermd w onen	-	564	564
Wmo - rolstoelen	722	787	771
Wmo - collectief vervoer	870	937	929
Wmo - collectief vervoer niet geleverd	-	-	-
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	1.120	1.105	1.196
Wmo - w oonvoorzieningen	1.114	1.305	1.190
Wmo - onderzoekskosten	39	45	42
Subtotaal Wmo	22.886	24.271	25.113
Jeugd			
PGB Jeugd	2.445	2.405	2.562
Subtotaal lasten zorg	25.330	26.676	27.675
Baten			
Wmo - Eigen Bijdrage	740-	608-	740-
Debiteurenontvangsten	36-	26-	36-
Inkomsten schuldregelingen	43-	49-	43-
Subtotaal baten zorg	819-	683-	819-
Exploitatiekosten	2.650	2.813	2.818
Programma Zorg	27.161	28.805	29.674

Tabel 12 Beleidsindicatoren

Clienten met een maatwerkarrangement Wmo	707,71 per 10.000 inwoners
--	----------------------------

Uitgangspunten per gemeente per voorziening

De kosten van de zorgvoorzieningen komen volledig ten laste van de gemeenten waarvoor de voorziening is verstrekt.

Onderstaand vindt u per gemeente een overzicht met daarin de realisatie 2021, de begroting 2022 en de begroting 2023. Per gemeente staan de uitgangspunten voor de begroting.

Alle begrote bedragen zijn berekend in lijn met het ingezette beleid waarvan de effecten nu zichtbaar worden.

We hebben rekening gehouden met verschillende prijsindexaties en een toename van het gebruik door vergrijzing van 1% per jaar ten opzichte van de realisatie 2021.

Tabel 13 Programma Zorg gemeente Hillegom

Hillegom	2021	2022	2023
Zorg x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Lasten			
Wmo - HbH ZIN	1.650	1.668	1.782
Wmo - HbH PGB	58	75	63
Wmo - begeleiding ZIN	1.860	1.936	1.987
Wmo - begeleiding PGB	119	110	127
Wmo - beschermd wonen	-	68	68
Wmo - rolstoelen	134	123	144
Wmo - collectief vervoer	158	167	169
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	226	201	242
Wmo - woonvoorzieningen	190	218	203
Wmo - onderzoekskosten	8	8	8
Subtotaal Wmo	4.403	4.572	4.791
Jeugd			
PGB Jeugd	482	591	505
Subtotaal lasten zorg	4.885	5.164	5.295
Baten			
Wmo - Eigen Bijdrage	144-	120-	144-
Debiteurenontvangsten	0-	13-	0-
Inkomsten schuldregelingen	8-	16-	8-
Subtotaal baten zorg	152-	149-	152-
Exploitatiekosten	492	521	518
Programma Zorg	5.224	5.536	5.661

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een verwachte prijsindex van 3% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Beschermd wonen

In 2022 zijn we gestart met de pilot, vanaf 2023 hoort het bij de reguliere taken van de ISD. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend. Zodra duidelijk is hoeveel geld hierin omgaat volgt een begrotingswijziging.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met een prijsindex van 2,4% per jaar.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021.

Tabel 14 Programma Zorg gemeente Lisse

Lisse	2021	2022	2023
Zorg x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Lasten			
Wmo - HbH ZIN	1.715	1.791	1.852
Wmo - HbH PGB	113	133	122
Wmo - begeleiding ZIN	2.184	2.048	2.333
Wmo - begeleiding PGB	151	147	161
Wmo - beschermd w onen	-	158	158
Wmo - rolstoelen	162	221	173
Wmo - collectief vervoer	139	146	149
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	187	196	200
Wmo - woonvoorzieningen	169	228	181
Wmo - onderzoekskosten	7	14	7
Subtotaal Wmo	4.827	5.083	5.335
Jeugd			
PGB Jeugd	431	398	451
Subtotaal lasten zorg	5.258	5.481	5.786
Baten			
Wmo - Eigen Bijdrage	155-	134-	155-
Debiteurenontvangsten	1-	1-	1-
Inkomsten schuldregelingen	8-	12-	8-
Subtotaal baten zorg	164-	146-	164-
Exploitatiekosten	495	524	520
Programma Zorg	5.589	5.859	6.143

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een verwachte prijsindex van 3% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Beschermd wonen

In 2022 zijn we gestart met de pilot, vanaf 2023 hoort het bij de reguliere taken van de ISD. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend. Zodra duidelijk is hoeveel geld hierin omgaat volgt een begrotingswijziging.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met een prijsindex van 2,4% per jaar.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021.

Tabel 15 Programma Zorg gemeente Noordwijk

Noordwijk	2021	2022	2023
Zorg x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Lasten			
Wmo - HbH ZIN	3.065	3.099	3.310
Wmo - HbH PGB	133	170	144
Wmo - begeleiding ZIN	2.293	2.294	2.449
Wmo - begeleiding PGB	306	357	327
Wmo - beschermd wonen	-	127	127
Wmo - rolstoelen	257	281	275
Wmo - collectief vervoer	358	405	382
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	482	498	515
Wmo - woonvoorzieningen	441	511	471
Wmo - onderzoekskosten	17	14	18
Subtotaal Wmo	7.352	7.755	8.016
Jeugd			
PGB Jeugd	918	825	962
Subtotaal lasten zorg	8.269	8.580	8.978
Baten			
Wmo - Eigen Bijdrage	252-	203-	252-
Debiteurenontvangsten	12-	2-	12-
Inkomsten schuldregelingen	15-	21-	15-
Subtotaal baten zorg	279-	227-	279-
Exploitatiekosten	932	992	999
Programma Zorg	8.922	9.345	9.698

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een verwachte prijsindex van 3% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Beschermd wonen

In 2022 zijn we gestart met de pilot, vanaf 2023 hoort het bij de reguliere taken van de ISD. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend. Zodra duidelijk is hoeveel geld hierin omgaat volgt een begrotingswijziging.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met een prijsindex van 2,4% per jaar.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021.

Tabel 16 Programma Zorg gemeente Teylingen

Teylingen	2021	2022	2023
Zorg x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Lasten			
Wmo - HbH ZIN	2.162	2.176	2.335
Wmo - HbH PGB	64	81	69
Wmo - begeleiding ZIN	2.905	3.003	3.102
Wmo - begeleiding PGB	244	438	261
Wmo - beschermd w onen	-	212	212
Wmo - rolstoelen	168	163	179
Wmo - collectief vervoer	215	219	230
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	224	210	239
Wmo - woonvoorzieningen	314	348	335
Wmo - onderzoekskosten	8	9	8
Subtotaal Wmo	6.304	6.860	6.971
Jeugd			
PGB Jeugd	615	591	644
Subtotaal lasten zorg	6.919	7.451	7.615
Baten			
Wmo - Eigen Bijdrage	189-	151-	189-
Debiteurenontvangsten	23-	10-	23-
Inkomsten schuldregelingen	12-	-	12-
Subtotaal baten zorg	224-	161-	224-
Exploitatiekosten	731	776	781
Programma Zorg	7.426	8.065	8.172

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een verwachte prijsindex van 3% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Beschermd wonen

In 2022 zijn we gestart met de pilot, vanaf 2023 hoort het bij de reguliere taken van de ISD. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend. Zodra duidelijk is hoeveel geld hierin omgaat volgt een begrotingswijziging.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar. In gebruik verwachten we een toename van 1% per jaar in verband met vergrijzing.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021 met een prijsindex van 2,4% per jaar.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2021.

2.2.3 Overhead

Tabel 17 Overzicht kosten overhead

(x € 1.000)	realisatie 2021	begroting 2022	begroting 2023
Lasten			
Salariskosten ISD	6.712	8.004	7.695
Personeelsvergoedingen ISD	50	110	80
Overige personeelskosten	234	220	220
Huur kantoor	373	385	390
Automatisering	661	507	519
Reclame- en promotiekosten	22	12	17
Vakliteratuur	1	13	7
Huisvestingskosten	61	73	64
Kantoorkosten	206	199	216
Accountantskosten	80	55	74
Advieskosten	39	96	67
Inhuur en uitzendkrachten	165	157	180
Uitbestedingen Teylingen	309	319	303
Uitvoeringskosten derden	52	46	54
Algemene kosten	72	76	75
Bank- en Rentekosten	10	9	11
Afschrijving kantoormeubilair	20	40	40
Uitvoeringskosten Tozo	200	200	200
Uitvoeringskosten Vroeg erop af	90	-	94
Incidentele baten en lasten	77-	-	-
Subtotaal		10.521	10.306
Algemene korting 2%		196-	
Subtotaal	9.278	10.324	10.306
Toerekening Participatie	3.628-	3.822-	4.136-
Toerekening Zorg	2.650-	2.746-	2.818-
Totaal Overhead	3.000	3.756	3.352

In de begroting 2023 zijn op basis van de BBV voorschriften alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, toegerekend tot de overhead. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de taakvelden bestaan uit de personeelskosten van de medewerkers van de betreffende afdeling, automatisering en inhuur en uitzendkrachten. Dit alles op basis van de procentuele verhouding zoals weergegeven in het formatieoverzicht.

De berekening waaruit blijkt dat de kosten van de ISD binnen de bezuinigingsopdracht (Financiële kaderstelling Holland Rijnland) blijven, vindt u in bijlage 6.1.

De verwachtingen zijn gebaseerd op de realisatie 2021 met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 2,4% per jaar.

Salariskosten

De salariskosten zijn gebaseerd op de toegestane formatie. Op basis van de realisatiecijfers van de afgelopen drie jaar komen we uit op een gemiddeld realisatiepercentage van 95%. We begroten voor 2023 op basis van dit percentage.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Hierin is bepaald dat topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan het wettelijk maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriële regeling.

In 2021 is het algemene maximum € 209.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Personeelsvergoedingen ISD

De personeelsvergoeding staat in relatie tot de salariskosten. Door het wegvallen van woon-werk verkeer i.v.m. thuiswerken zijn de kosten in 2021 lager. In 2023 verwachten we een stijging.

Overige personeelskosten

De kosten omvatten opleiding, vorming en training, werving en selectie van personeel, arbozorg, kosten ondernemingsraad, personeelsvereniging, teambuilding, kerstpakketten, etc.

Huur kantoor

Betreft de huur van het gebouw aan de Hobahostraat 92.

Automatisering

Alle kosten van automatisering zitten in deze post. Wij maken gebruik van de volgende software: voor de uitkeringen: GWS, voor de Wmo; Zorgned, voor de databaseverwerking: Oracle, voor schulddienstverlening: Allegro, voor Vroeg Eropaf: Inforing, voor de boekhouding: Exact Online en voor de kantoorautomatisering: Office.

Reclame- en promotiekosten

De kosten zijn voor informatieverstrekking aan onze klanten.

Vakliteratuur

Onder deze post staan de kosten van vakliteratuur en lidmaatschap Stimulansz, diverse wetboeken, handboeken, dag- en weekbladen en boeken en tijdschriften.

Huisvestingskosten

Dit betreft schoonmaken/onderhoud en kantoorinventaris.

Kantoorkosten

Deze post bestaat uit kantoorartikelen, telefoon, porti, kantoormachines, koffie en thee. Door invoering van digitalisering verwachten we in de toekomst een besparing op deze post.

Accountantskosten

De kosten voor de controle van de accountant.

Advieskosten

Hierin zijn opgenomen verwachte advieskosten voor o.a. aanbestedingen.

Inhuur en uitzendkrachten

Hierin zijn opgenomen verwachte kosten voor inhuur.

Uitbestedingen HLT Samen

De ISD maakt gebruik van de diensten van HLT Samen op het gebied van automatisering en personeelsadministratie.

Uitvoeringskosten derden

De uitvoeringskosten betreffen de kosten van de uitvoering van tegenprestatie naar vermogen of preventieve activiteiten bij schulddienstverlening toegevoegd, die voorheen via subsidies van de gemeenten betaald werden.

Algemene kosten

Hierin is opgenomen presentiegelden commissie bezwaar & beroep en de cliëntenraad, proceskosten, opvragen van voertuiginformatie, contributies, verzekeringen en diverse kleine kosten.

Bank- en Rentekosten

Alle door de banken in rekening gebrachte kosten en betaalde/ontvangen rente.

Afschrijving kantoormeubilair

Afschrijvingskosten op het kantoormeubilair.

Uitvoeringskosten TOZO

Dit zijn kosten die we denken te maken bij de afhandeling van de regeling, met name bij de terugvordering van de bedrijfskredieten.

Incidentele baten en lasten

Onvoorzien en niet toe te rekenen baten en lasten. Ook verrekeningen uit voorgaande dienstjaren vallen hieronder.

Tabel 18 Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren volgens het BBV.

Formatie	0,84	fte per 1.000 inwoners
Bezetting	0,84	fte per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	80,33	per inwoner
Externe inhuur	2,20	% van de totale loonkosten
Overhead	5,58	% van de totale lasten

2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

De middelen die de ISD ontvangt vanuit de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Tabel 19 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)	
Hillegom	11.126
Lisse	11.392
Noordwijk	21.034
Teylingen	16.565
Totaal	60.117

Tabel 20 Structureel begrotingssaldo

Presentatie van het structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Begrotingssaldo na bestemming	-	-	-	-
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	-	-	-	-

Deze tabel is een verplichting vanuit het BBV

Het structureel begrotingssaldo van de ISD Bollenstreek is nihil. Al onze kosten dekken we uit de bijdrage van de deelnemende gemeenten. Tekorten of overschotten op onze uitgaven ten opzichte van het Rijksbudget, komen tot uitdrukking in de begroting van de gemeenten.

2.4 Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet Vpb-plichtig.

2.5 Onvoorzien

Er komen geen incidentele baten en lasten voor in de begroting 2023.

3 Paragrafen

3.1.1 Lokale heffingen

De ISD kent geen lokale heffingen.

3.1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD en wijzigingen in de budgettering.

Risico

De ISD heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.

De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD lopen.

Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5.

Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

De belangrijkste risico's zijn:

1. Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	1 x 1 = 1	schade oplopend tot maximaal € 1.130.224 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2021). Huur ander pand € 97.444	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	2 x 2 = 4	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.
Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld Wmo/opheffen	1 x 3 = 3	WW-verplichtingen + bovenwettelijke uitkering 50 fte's (Wmo)	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten.

ISD/uitreden gemeenten		€ 5.700.000 tot € 11.400.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen: PM	Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij van werk naar werktrajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bijv. HLT Samen (bijv. brand)	1 x 4 = 4	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen € 250.000	De ISD maakt dagelijks een backup van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

2. Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico		maatregel
Bijstand: Toename klanten als gevolg economische crisis/minder participatiegelden/ Achterblijven uitstroom via SPW	5 x 2 = 10	50 klanten extra x gemiddeld € 14.500 = € 725.000 per jaar	Poortwachterfunctie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen vangnetuitkering. Tekorten gedekt door gemeenten*
Toename beroep op bijzondere bijstand	4 x 1 = 4	10 % toename = € 225.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk) / begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Verlaging van de eigen bijdrage door het Rijk	4 x 2 = 8	Sterk verlaagd eigen bijdrage en 5 % toename Hbh en vervoer-voorzieningen € 150.000	Als het Rijk de eigen bijdrage sterk verlaagd heeft dat twee gevolgen: 1. Verminderde inkomsten uit eigen bijdrage; 2. Een sterke aanzuigende werking op de voorzieningen, waardoor we veel meer uitgaven hebben.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de Wmo	4 x 2 = 8	10 % toename = € 2.197.700	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Wettelijke mogelijkheid tot 5 jaar uitnutting PGB	1 x 1 = 1	Niet benutte PGB's 5 jaar = € 3.832.856	Restant budget PGB is nog 5 jaar recht op uitbetaling
Incident met Informatiebeveiliging	4 x 3 = 12	PM	Het risico bij informatiebeveiliging brengen we omlaag door diverse audits te laten uitvoeren. De gevolgen zijn moeilijk in geld uit te drukken.
Nieuwe aanbesteding (hulpmiddelen, begeleiding, Hbh en collectief vervoer)	1 x 1 = 1	Nieuwe aanbestedingen kunnen leiden tot hogere prijzen = € 1.500.000	De ISD gaat in 2022 hulpmiddelen aanbesteden.

3. Weerstandsvermogen

Op grond van voorgaande inventarisatie van de risico's en rekening houdend met de risicofactor is de berekening van het weerstandsvermogen als volgt;

Tabel 21 berekening weerstandsvermogen

Risico	Factor	Schadebedrag	Weerstandsvermogen
1. Brand	1/25	€ 1.227.668	49.107
2. Fraude	4/25	pm	-
3a. Vermindering taken	3/25	€ 5.700.000	
3b. Opheffing ISD	3/25	€ 11.400.000	2.052.000
4. Automatisering	4/25	€ 250.000	40.000
5. toename bijstand	10/25	€ 725.000	290.000
6. toename bijz. bijstand	4/25	€ 225.000	36.000
7. verlaging eigen bijdrage	8/25	€ 150.000	48.000
8. toename Wmo	8/25	€ 2.197.700	703.264
9. 5 jaarsrisico PGB	1/25	€ 3.832.856	153.314
10. informatiebeveiliging	12/25	pm	-
11. nieuw e aanbesteding	1/25	€ 1.500.000	60.000
Totaal weerstandsvermogen			3.431.685

Tabel 22 verdeling weerstandsvermogen naar gemeente

Gemeente	%	Bedrag
Hillegom	18,38	630.594
Lisse	18,47	633.754
Noordwijk	35,46	1.216.744
Teylingen	27,70	950.593
Totaal		3.431.685

Conclusie:

De deelnemende gemeenten aan de ISD Bollenstreek moeten rekening houden met een weerstandsvermogen dat nodig is om de financiële risico's van de ISD Bollenstreek af te dekken, zoals in bovenstaande tabel is vermeld.

Tabel 23 Verloop kengetallen

Kengetallen:	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Netto schuldquote	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%
Netto schuldquote gecorrigeerd						
voor alle verstrekte leningen	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%	0,23%
Solvabiliteitsratio	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	-0,28%	-0,28%	-0,28%	-0,28%	-0,28%	-0,28%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:

De netto schuldquote zijn alle schulden en overlopende passiva minus de vlottende activa in verhouding tot de totale baten voor mutaties reserves. Dit kengetal is laag bij de ISD Bollenstreek omdat er geen vaste schulden zijn.

Solvabiliteitsratio;

Het solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal weer. De ISD Bollenstreek heeft geen eigen vermogen, daardoor is het solvabiliteitsratio nul.

Structurele exploitatieruimte:

Is laag omdat de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Alleen de incidentele baten/lasten hebben bij de ISD Bollenstreek invloed op dit kengetal.

Grondexploitatie:

Is niet van toepassing.

Belastingcapaciteit:

Is niet van toepassing omdat de ISD Bollenstreek geen heffing kent.

3.1.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw Amiant te Lisse worden geactiveerd en afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). Hetzelfde geldt voor de investering in automatisering, zij het dat de afschrijvingsperiode daarbij drie jaar bedraagt. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalisatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

3.1.4 Financiering

De ISD rekent per jaar volledig af met de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat we geen eigen vermogen hebben en dus volledig afhankelijk zijn van de bevoorschotting door de gemeenten. Vanaf 2007 gaan de Rijksbijdragen rechtstreeks naar de gemeenten, waardoor we geen andere externe financiers hebben dan de gemeenten.

Kasgeldlimiet

Het Rijk heeft in 2000 regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichhouders informeren over de kasgeldlimiet.

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan.

Het drempelbedrag is bepaald op 0,75% van de begroting met een minimumbedrag van € 250.000.

Begroting 2023 is € 60.117.000 en 0,75% is € 450.878.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen (alles > € 450.878) aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden.

Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

De ISD Bollenstreek kent geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

Liquideitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee kan de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte voorzien.

Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD.

Rentekosten/-opbrengsten

De rentekosten/-opbrengsten bij de ISD bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

3.1.5 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Ook in 2023 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. Er is een wetswijziging aangenomen over rechtmatigheid in jaarrekeningen van gemeenten. Door deze wijziging zal het Dagelijks Bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording af moeten geven in de jaarstukken. De externe accountant geeft dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

De accountant zal haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt.

Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. De grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3,0% van de totale lasten € 60.117.000.

Participatie

We verwachten in 2023 een stijging van de klantenaantallen. Voor de PW betekent dit dat de uitgaven binnen de verwachte budgetten blijven. Voor de bedrijfsvoering geldt dat het werk door loopt. Het aantal loonkostensubsidies stijgt. Voor de bijzondere bijstand geldt dat het een open einde regeling is.

Zorg

Voor de Wmo voorzieningen geldt dat het open einderegelingen zijn. De begroting wordt opgesteld aan de hand van ervaringscijfers en verwachte ontwikkelingen. Ondanks dat dit zorgvuldig plaatsvindt, is het mogelijk dat er veel meer of veel minder van een voorziening gebruik gemaakt wordt. De ISD zal de gemeenten bij afwijkingen van de begroting zo snel mogelijk informeren over de financiële gevolgen. We hebben geen directe invloed op het aantal aanvragen. De enige manier om de hoogte van de uitgaven te sturen is aanpassing van het beleid waaronder voorzieningen worden verstrekt. Dat is per definitie een actie achteraf. Hierdoor kunnen de uitgaven in enig jaar (explosief) stijgen of dalen.

3.1.6 Verbonden partijen

De ISD is niet verbonden aan andere partijen.

3.1.7 Grondbeleid

De ISD heeft geen grond en derhalve ook geen grondbeleid.

4 Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten

Tabel 24 Baten en lasten

Financiële begroting 2023 (x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Programma's			
Participatie	609-	27.699	27.090
Zorg	819-	30.494	29.675
Overhead		3.352	3.352
Saldo baten en lasten programma's			60.117
Overzicht algemene dekkingsmiddelen			
Bijdragen gemeenten	60.117-		60.117-
Geraamde resultaat / structureel begrotingsaldo			-

4.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De financiële begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

4.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen welke is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet VPB plichtig.

4.4 Uiteenzetting van de financiële positie

Tabel 25 EMU saldo

Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	51	51	51	51	43	0
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de						
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans w orden geactiveerd						
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen						
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:						
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa						
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw -, w onrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie						
Baten bouw grondexploitatie:						
Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantw oord						
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen						
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de exploitatie						
Berekend EMU-saldo	51	51	51	51	43	0

Tabel 26 Geprognostiseerde balans

Geprognostiseerde balans per 31 december	Realisatie 2021 x € 1000,-	Begroting 2022 x € 1000,-	Begroting 2023 x € 1000,-	Begroting 2024 x € 1000,-	Begroting 2025 x € 1000,-	Begroting 2026 x € 1000,-
ACTIVA						
Vaste Activa						
<i>Materiele vaste activa</i>						
- investeringen met een economisch nut	196	145	94	43	0	0
Totaal vaste activa	196	145	94	43	0	0
Vlottende activa						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>						
- vorderingen openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
- overige vorderingen	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-
Overlopende activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vlottende activa	0	0	0	0	0	0
Totaal-generaal	196	145	94	43	0	0
PASSIVA						
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>						
- schulden openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
- overige schulden	196	145	94	43	0	0
Totaal vlottende passiva	196	145	94	43	0	0
Totaal-generaal	196	145	94	43	0	0

4.5 Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

Tabel 27 Geraamde baten en lasten

Hoofdtakveld (x € 1.000)	Taakveld	Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	3.352	3.352-
Sociaal Domein	6.3 Inkomensregelingen	27.699	27.699-
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (VMO)	3.157	3.157-
	6.71 Maatwerkdiensverlening 18+	23.956	23.956-
	6.72 Maatwerkdiensverlening 18-	2.562	2.562-
TOTAAL		60.726	60.726-

5 Meerjarenraming

Tabel 28 Overzicht van meerjarenbegroting 2024-2026

x € 1.000	begroting		
	2024	2025	2026
Lasten			
Salariskosten ISD	7.849	8.006	8.166
Personeelsvergoedingen ISD	81	83	85
Overige personeelskosten	224	229	233
Huur kantoor	398	406	414
Automatisering	530	540	551
Reclame- en promotiekosten	17	18	18
Vakliteratuur	7	7	7
Huisvestingskosten	65	67	68
Kantoorkosten	220	225	229
Accountantskosten	75	76	78
Advieskosten	69	70	71
Inhuur en uitzendkrachten	184	187	191
Uitbestedingen Teylingen	309	315	321
Uitvoeringskosten derden	55	57	58
Algemene kosten	77	78	80
Bank- en Rentekosten	11	11	11
Afschrijving kantoormeubilair	41	42	42
Uitvoeringskosten Tozo	204	208	212
Uitvoeringskosten Vroeg erop af	96	98	100
Incidentele baten en lasten	-	-	-
subtotaal	10.512	10.722	10.937
Toerekening Participatie	4.218-	4.303-	4.389-
Toerekening Zorg	2.875-	2.932-	2.991-
Totaal Overhead	3.419	3.488	3.557
Uitkeringen			
Participatie	27.632	28.185	28.749
Zorg	30.268	30.874	31.491
Totaal uitkeringen	57.900	59.058	60.240
Saldo baten en lasten	61.320	62.546	63.797
Bijdrage gemeenten	61.320-	62.546-	63.797-
Structureel begrotingsaldo	-	-	-

In bovenstaande cijfers is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en wetgeving.

6 Bijlage

6.1 Taakstellingen

Tabel 29 Overzicht verwerking bezuinigingsopdracht
(x €1.000)

Begroting 2022	10.324
indexatie lonen 3,7%	308
indexatie overige 2,5%	50
totaal toegestaan	10.682
begroting 2023	10.306
verschil	376

Het dagelijks bestuur van Holland Rijnland heeft besloten om akkoord te gaan met indexering van lonen en prijzen binnen Gemeenschappelijke Regelingen van 3,7% voor de lonen en 2,5% voor de prijzen (netto materiaal).

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt, voldoet de ISD aan de financiële kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen.

6.2 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Tabel 30 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Verdeelsleutel	Inwonertal	Lage	% gewogen
exploitatiekosten		inkomens	gemiddeld
Hillegom	22.419	3.021	18,38
Lisse	23.212	2.953	18,47
Noordwijk	44.502	5.674	35,46
Teylingen	38.169	4.023	27,70
Totaal	128.302	15.671	100,00

*Aantallen uit het rekenmodel septembercirculaire 2021, uitkeringsjaar 2023

6.3 Verdeling kosten begroting 2023 per gemeente

Tabel 31 Kostenverdeling per gemeente

Participatie (x € 1.000)	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Lasten:					
PW	3.433	3.203	7.431	5.319	19.387
Loonkostensubsidie	219	205	475	340	1.239
Medische keuringen	11	11	21	17	60
Wet Inburgering	98	98	189	148	533
Inkomensondersteunende voorzieningen	444	449	786	667	2.346
Totaal lasten:	4.205	3.967	8.902	6.490	23.564
Baten:					
Debiteurenontvangsten BUIG / Bbz	80-	75-	174-	124-	453-
Debiteurenontvangsten LKS	2-	2-	4-	3-	11-
Debiteurenontvangsten Tozo	3-	3-	5-	4-	15-
Debiteurenontvangsten Ink. Voorz.	24-	24-	46-	36-	130-
Totaal baten:	109-	103-	229-	167-	609-
exploitatiekosten	760	764	1.466	1.146	4.136
Totaal programma Participatie	4.856	4.627	10.139	7.468	27.090
Zorg					
Lasten:					
Wmo - HbH ZIN	1.782	1.852	3.310	2.335	9.279
Wmo - HbH PGB	63	122	144	69	397
Wmo - begeleiding ZIN	1.987	2.333	2.449	3.102	9.870
Wmo - begeleiding PGB	127	161	327	261	876
Wmo - beschermd w onen	68	158	127	212	564
Wmo - rolstoelen	144	173	275	179	771
Wmo - collectief vervoer	169	149	382	230	929
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	242	200	515	239	1.196
Wmo - woonvoorzieningen	203	181	471	335	1.190
Wmo - onderzoekskosten	8	7	18	8	42
Totaal WMO	4.791	5.335	8.016	6.971	25.113
Jeugd					
PGB Jeugd	505	451	962	644	2.562
Totaal lasten	5.295	5.786	8.978	7.615	27.675
Baten:					
Wmo - Eigen bijdrage	144-	155-	252-	189-	740-
Debiteurenontvangsten w mo	0-	1-	12-	23-	36-
Schuldregelingen	8-	8-	15-	12-	43-
Totaal baten:	152-	164-	279-	224-	819-
Programma Zorg	5.143	5.623	8.699	7.391	26.856
Exploitatielasten	518	520	999	781	2.818
Totaal programma Zorg	5.661	6.143	9.698	8.172	29.674
Totaal Overhead	616	619	1.189	929	3.352
Totaal bijdrage Gemeenten	11.133	11.390	21.026	16.568	60.117

7 Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BCF	Btw-compensatiefonds
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DB	Dagelijks Bestuur
EMU	Economische Monetaire Unie
Fido	Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HbH	Hulp bij het Huishouden
IC	Interne Controle
I-deel	Inkomens-deel
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
ISD Bollenstreek	Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek
P&O	Personeel en Organisatie
P-deel	Participatie-deel
PGB	PersoonsGebonden Budget
PW	Participatiewet
Sdv	Schulddienstverlening
Sisa	Single information single audit
SPW	Service Punt Werk
Suwi	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
ZIN	Zorg In Natura